Onderzoeksproject: het implementeren van verpleegkundige hulp in de praktijk: een meerwaarde voor de diabetesopvolging?

Haio: VANDE WALLE Sofie , U.G.
Promotor: CHRISTIAENS Thierry , U.G.
Praktijkopleider: FEYS Dirk

Context: Diabetes is een belangrijk gezondheidsprobleem maar hoewel er duidelijke richtlijnen rond opvolging en screenen naar complicaties zijn is het soms moeilijk om deze toe te passen in de praktijk. Met de komst van een praktijkverpleegkundige startte de groepspraktijk ?Huisartsenpraktijk Ledeberg? een kwaliteitsverbeterproject rond diabeteszorg. Voordien was er in de praktijk geen gestructureerde diabetesopvolging. Het uitgangspunt van het project was om de zorg voor diabetespatiënten binnen de praktijk te optimaliseren via de implementatie van een praktijkverpleegkundige en dit aan de hand van een structureel diabetesconsult. Het doel van deze scriptie is het effect van dit project op korte termijn te beoordelen, evenals de knelpunten.

Onderzoeksvraag: Leidt het inschakelen van een praktijkverpleegkundige bij de opvolging van diabetespatiënten tot een betere opvolging?

Methode: Er werd een participatief actie-onderzoek uitgewerkt rond het verbeteren van de diabeteszorg in de praktijk, waarbij de FOCUS-analyse werd doorlopen. Voor het uitwerken van het verbeterplan, het delegeren van de diabetesopvolging naar de praktijkassistent, werd de PDCA-cirkel uitgewerkt. Er volgde een gerichte literatuurstudie naar de rol van praktijkassistenten in de huisartsgeneeskunde en naar de rol van retinopathie screening. Een lijst met type 2 diabetespatiënten werd ge?xtraheerd uit het elektronisch medisch dossier a.h.v. de ICPC code. Enkel patiënten met een GMD kwamen in aanmerking voor de interventie. Patiënten die gevolgd werden in een zorgtraject, de diabetesconventie, of terminaal zieken werden ge?xcludeerd. Via het EMD werden 257 diabetes type 2 patiënten opgespoord. Voor de evaluatie kwamen enkel deze patiënten in aanmerking die in de eerste periode (juni-augustus 2012) van de interventie werden uitgenodigd, zo werd er een studiepopulatie van 42 patiënten gekozen. In de procesevaluatie werd aandacht besteed aan de knelpunten die kunnen optreden bij het inschakelen van een praktijkvepleegkundige. Het effect van de interventie werd na 6 maanden geëvalueerd aan de hand van drie procesindicatoren: het percentage patiënten waarbij een diabetespas is aangevraagd, het percentage patiënten waarbij een oftalmologische controle is gepland en het percentage ontvangen oogheelkundige verslagen. Voor de vergelijkende tests werd het significantieniveau vastgelegd bij alfa = 0,05.

Resultaten: De procesevaluatie toonde aan dat 91.3% van de patiënten ingingen op de uitnodiging en dat daarvan 88,% een vervolgafspraak bij de verpleegkundige maakten. Bij de studiepopulatie (n=42) werd er na de interventie een significant hoger percentage diabetespassen aangevraagd ($p<0.001$), er ondergingen significant meer patiënten een oftalmologische controle ($p=0.02$) en werden significant meer oogheelkundige verslagen ontvangen ($p=0.02$).

Conclusie: Dit project heeft getracht aan te tonen dat d.m.v. het implementeren van een praktijkverpleegkundige, de opvolging van de diabetespatiënten beter verloopt. Door het invoeren van het diabetesconsult uitgevoerd door de praktijkverpleegkundige werden er meer diabetespassen aangevraagd, planden meer patiënten een oogheelkundige controle en werden er meer oogheelkundige verslagen ontvangen. Er werd een duidelijke verandering aangetoond van deze parameters zonder dat dit een extra belasting vormde voor de arts. Er werd in de praktijk

besloten om het project een vast onderdeel te maken van het normale praktijkfunctioneren, verdere kwaliteitsmonitoring zal echter noodzakelijk zijn. Er is nood aan bijkomend onderzoek, zowel binnen de praktijk als op nationaal vlak, naar verdere mogelijkheden rond de implementatie van een praktijkassistent in de opvolging van chronisch zieken.